

ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

Έν Ελλάδι . . . Δρ. 8
Έν τῷ Ἐξωτερικῷ . . . Φρ. Χρ. 10

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀπευθύνεται :

Διεύθυνσιν **Φωνῆς τῆς Ἡπείρου**
Ἀ θ ῆ ν α ς

ΕΤΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΝ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 15 τρέχοντος Μαρτίου ἕως 15 προσεχούς Σ)βρίου 1896· καὶ ὀφείλουν οἱ αἰτοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομητὰ νὰ ἀποστέλλωσι συνδρομὴν διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα μόνον δηλ. ἑξάμηνον. Οὐδεμία συνδρομὴ δύναται νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ ἄλλην ἐποχὴν παρὰ ἀπὸ τὴν 15 Μαρτίου 1896.

Ἡ «Φωνὴ τῆς Ἡπείρου» εἶνε τὸ μόνον Ἡπειρωτικὸν ὄργανον, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τετραετίας συνηγορεῖ ὑπὲρ τῶν Ἡπειρωτικῶν ζητημάτων καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπανταχοῦ διεσπαρμένων Ἡπειρωτῶν.

ΕΚ ΡΩΣΣΙΑΣ

Μόσχα, 23 Μαΐου 1896

Έν τῷ μέσῳ τῶν νεκρῶν. — Ἀρχιερατικὸν Τρισάγιον ἐπὶ τῶν τάφῳ τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους Ζωσιμαδῶν. Ἀδελφῶν Χατζηκώστα, καὶ Ματθαίου Ριζάρη.

Σήμερον ἡμέραν, καθ' ἣν ἤρξαντο νὰ ὀλιγοστεύουν τὰ μεγάλα σύρτα-φέρτα τῶν ἐορτῶν, ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ εἰς τὴν μεγάλην μονὴν τοῦ Δονσκόη, ἵνα ἐπισκεφθῶ τοὺς ἐσαεὶ ξενιτευμένους τάφους τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους μας Θεοδοσίου καὶ Ζώῃ Ζωσιμαδῶν, Ἀναστασίου καὶ Γεωργίου Χατζηκώστα καὶ Ματθαίου Ριζάρη. Ἀλλὰ πρὸς τοὺτοις ἀνέπτυξα καὶ ἄλλας νεκρικὰς γνωριμίας. Ἀφ' οὗτου ἦλθον ἐνταῦθα μ' ἐτυράννει ἡ ἰδέα νὰ ὑπάγω πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν τάφων αὐτῶν ἀλλὰ ἡ δημοσιογραφικὴ ἐργασία καὶ ἡ ἀπόστασις ἡ μεγάλη μ' ἔκαμον νὰ μὴ κατορθώσω νὰ ὑπάγω ἐκεῖ μέχρι σήμερον.

Μοὶ ἐχρειάσθη μία ὥρα καὶ πλέον ἐφ' ἑκάστης διὰ νὰ ἡμπορέσω νὰ φθάσω εἰς τὴν Μονὴν Δόνσκη, καὶ ὅμως ἡ Μονὴ αὕτη εὐρίσκεται ἐντὸς τῆς Μόσχας ! Τί μονὴ ! τί ἐξοχος μονὴ ! παράδεισος ἐπίγειος ! Εἶνε μία τῶν ὠραιότερων καὶ μεγαλειτέρων μονῶν τῆς Μόσχας. Περικυκλῶται ὑπὸ λαμπροῦ ἐξ ἐρυθρῶν ὀπτῶν πλίνθων τετραγώνου τείχους ἐν εἶδει φρουρίου ἔχοντος τέσσαρας πύλας καὶ δώδεκα πύργους γύρωθεν. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ περιβόλου κεῖται ὁ ναός, τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῆς Παναγίας τοῦ Δόν (Ντονσκάγια). Εἶναι ὑπερύψηλος, καὶ λαμπρὰς ἀρχιτεκτονικῆς. Ὁ περίβολος εἶνε εὐρύτατος καὶ τὸ μὲν ἡμισυ αὐτοῦ, τὸ πρὸς ἀνατολὰς τῆς ἐκκλησίας χρησιμεύει ὡς νεκροταφεῖον, τὸ δ' ἕτερον ἡμισυ εἶνε ἀνθὼν μὲ διαφόρους διαδρόμους, εἰς τὴν δυτικὴν πλευρὰν τοῦ τείχους εὐρίσκονται τὰ κελλία τῶν μοναχῶν, καὶ τὰ μαγειρεῖα τῆς μονῆς, εἰς δὲ τὸ βόρειον τὸ ἡγουμενεῖον. Ἡ μονὴ αὕτη ἐκτίσθη πρὸς ἀνάμνησιν τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ρωσίας ἐκ τῆς ἐσβολῆς τῶν Τατάρων τῆς Κριμαίας τῷ 1591, βασιλευσάντος Θεοδώρου τοῦ Ἰβάνοβιτς. Τὸ ὄνομα τῆς προέρχεται ἐκ τῆς εἰκόνης τῆς Παναγίας τοῦ Δόν, ἣτις εἰκὼν μετενήχθη ἐκτοτε εἰς ἡν θέσιν κατέχει σήμερον ἡ μονὴ αὕτη.

Ἡ κεντρικὴ ἐκκλησίᾳ ἐθεμελιώθη τῷ 1684, φροντίδι τῆς τσαρίνης Αἰκατερίνης Ἀλεξιέβνας, ἀποπερατωθεῖσα τῷ 1712.

Εἰσελθὼν διηυθύνθη πρὸς τὸ νεκροταφεῖον· χιλιάδες μνημάτων, καὶ ἐπιταφίων στηλῶν ἡ πλῆκων. Ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ τάφοι ἀνήκουν εἰς εὐγενεῖς, ἢ πλουσίους. Εἶδος ἀριστοκρατικῆς νεκροπόλεως. Ἡθέλησα νὰ παρακαλέσω ἓνα τῶν

νεκροθαπτῶν νὰ μὲ δηγῇ εἰς τοὺς ζητούμενους τάφους, ἀλλ' ἐστάθη ἀδύνατον νὰ συνεννοηθῶ. Ἀπελπισθεὶς ἐπῆρα τὸ δρόμο μόνος μου, παρατηρῶν ἐταστικῶς δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ἵνα ἀπαντήσω ἐλληνικὰ γράμματα. Δὲν ἔκαμα πολλὰ βήματα καὶ ἰδοὺ εὐρίσκομαι ἐνώπιον τῶν ὡς διδύμων τάφων τῆς Ζωσιμαίας δυάδος. Ἐστάθη, καὶ σταυρώσας τὰς χεῖρας ἠρξάμην μετὰ ψυχικοῦ ἄλλους ἀναγινώσκων τὰ ἀειδῆ καὶ ἀνούσια ἐπιταφία στιχουργήματα, ἅτινα καταγαγίζουσιν οἱ τάφοι, ἐφ' ὧν εὐρίσκονται. Μόλις ἠρξάμην ν' ἀντιγράψω τοὺς ἐπιταφίους τοὺτους στίχους καὶ ἀκούω ἐλληνικὰς φωνὰς καὶ ποδοβολητόν. Στρέφω καὶ βλέπω τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μητροπολίτας Νικομηδείας Φιλόθειον, καὶ Ἀγχυάλου Βασίλειον, μετὰ τῶν πεφωτισμένων ἀρχιμανδριτῶν τῶν πανοσιολογιστῶν κ. κ. Μιχαὴλ Κλεοβούλου διευθυντοῦ τῆς Μεγάλῃς τοῦ Γένους Σχολῆς καὶ Ἀποστ. Χρηστοδούλου τῆς Χάλκης, καὶ τῶν διακόνων αὐτῶν. Τούτους ἠκολούθει ὁ πατριαρχικὸς ἀνεψιὸς κ. Ἀγησίλαος Παπακωστής, ὁ ἐνταῦθα λαμπρὸς τῆς Ἑλλάδος πρόξενος κ. Σ. Σακῶφ, καὶ πολλὰ μέλη τῆς ἐνταῦθα ἐλληνικῆς παροικίας σχεδὸν πάντες Καλύμνιοι, καὶ δὴ οἱ ἐξέχοντες τούτων. Ὁ κ. Πρόξενος μοι ἐξήγησε τὸν σκοπὸν τῆς κληρολαϊκῆς ἐκείνης συγκεντρώσεως εἰπὼν μοι ὅτι οἱ ἐν λόγῳ μητροπολίται ἦλθον ἐκεῖ ὅπως τελέσωσι τρισάγιον ἐπὶ τῶν τάφων τῶν μεγάλων εὐεργετῶν τοῦ ἔθνους. Ἡ χαρὰ μου ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τούτου ὑπῆρξεν ἀνεκλάλητος.

Μεταξὺ τοῦ ἐλληνικοῦ ἐκείνου πλήθους εὐρίσκειτο καὶ μία γραῖα, ἐβδομηκοντούτις καὶ πλέον, διατηροῦσα εἰς τὴν ἔχνη τῆς ἀποπτάσης σὺν τῷ χρόνῳ ἐξόχου ὠραιότητός της. Ἐφόρει δίοπτρα, καὶ ἐχειραγωγεῖτο ὑπὸ τινος γέροντος συνηλικιώτου της. Ἐρωτήσας ἔμαθον ὅτι ἡ γραῖα αὕτη εἶναι ἡ ἐπιζῶσα ἀναψὶς τῶν Ζωσιμαδῶν, θυγάτηρ τῆς ἀδελφῆς των, Ὀλυμπίας Σπυριδωνος ὀνομαζομένη, σύζυγος τοῦ συνοδεύοντος αὐτὴν γέροντος, γερμανοῦ τὴν κατὰ γωγὴν. Τὴν ἐπλησίασα καὶ ἐζήτησα ν' ἀσπασθῶ τὴν χεῖρά της. Ὁμιλεῖ λαμπρὰ τὴν ἐλληνικὴν, διατηροῦσα καὶ κάποιον τόνον τῆς ἡπειρωτικῆς διαλέκτου. Ἐκ τῆς συνδιαλέξεώς της, ἠνόησα ὅτι ἡ δυστυχὴς γραῖα πολὺ ἀμυδρῶς βλέπει ἂν καὶ δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν τυφλὴ καὶ ἐνεκα τούτου συνοδεύεται ὑπὸ τοῦ συντρόφου τοῦ βίου της.

Οἱ μητροπολίται στάντες πρὸ τῶν τάφων τῶν Ζωσιμαδῶν τρισαγίου, οἱ σεβασμιώτατοι μητροπολίται μετέβησαν εἰς τοὺς παραπλευρώς τῶν εἰρημένων εὐρισκομένους τάφους τῶν ἀδελφῶν Γοργόλη· ἐψάλλον καὶ αὐτόσε ἀρχιερατικὸν τρισάγιον, λόγῳ τοῦ ὅτι ὑπῆρξαν οὗτοι ἐκτελεσταὶ τῆς διαθήκης τῶν ἀειδῶν Ζωσιμαδῶν, καὶ ἐντεῦθεν μετέβησαν εἰς τοὺς ἐμπροσθεν τῶν τάφων τούτων κειμένους τάφους τῶν ἀδελφῶν Χατζηκώστα· ἐψάλλον καὶ ἐνταῦθα τὸ ἴδιον τρισάγιον, καὶ ἐντεῦθεν διηυθύνθησαν εἰς τὸν ἐμπρο-

σθεν τούτων πάλιν κείμενον τάφον τοῦ Ματθαίου Ριζάρη, καὶ ἀφοῦ ἐψάλλον καὶ ἐνταῦθα τρισάγιον, ὁ πρόξενος τῆς Ἑλλάδος κ. Σ. Σακῶφ ἐν μεγίστῃ συγκινήσει προσεφώνησε τοὺς μητροπολίτας ὡς ἐξῆς :

« Ἐπιτρέψατέ μοι, ὅπως διὰ τῆς ἀσθενοῦς μου φωνῆς ἐκφράσω πρὸς τὴν Ὑμετέραν Ὑψηλοπανιερότητα τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην ἐμοῦ τε καὶ πάντων τῶν συνελθόντων ἐνταῦθα ὁμογενῶν, ἐπὶ τῇ τελετῇ, ἣς ἡξιώθημεν νὰ γείνωμεν αὐτόπται καὶ συμμέτοχοι σήμερον. Τὸ ἐπιμνημόσυνον τοῦτο τρισάγιον προσφέρεται σήμερον ὑπὸ τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλοπανιερότητας ὡς τὸ πολυτιμώτερον δῶρον τῆς Μητρὸς ἡμῶν Ἀγίας καὶ Μεγάλῃς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, εἰς τὴν μνήμην τῶν ἀειμνήστων καὶ ἀοιδίμων μεγάλων τοῦ πολυπαθοῦς ἡμῶν ἔθνους εὐεργετῶν, οἵτινες τὸν τε βίον καὶ τὴν περιουσίαν αὐτῶν ἐθυσίασαν ὑπὲρ τῆς ἡθικῆς ἀγαπλάσεως καὶ τῆς διανοητικῆς μορφώσεως τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Ἡ Μήτηρ ἡμῶν Ἀγία καὶ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἣτις ἀντιπροσωπεύεται σήμερον ἐνταῦθα παρὰ τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλοπανιερότητας, φρονούσα, ὅτι ἐφρόνουν οἱ προκείμενοι νεκροί, ὅτε ἔζουν, περὶ πολλοῦ ποιεῖται καὶ κηδεταὶ πάσαις δυνάμεσι, τῆς ἡθικῆς καὶ διανοητικῆς μορφώσεως τοῦ Γένους ἡμῶν, ἐφ' ᾧ τὰ συνελθόντα ἐνταῦθα ἐλάχιστα αὐτῆς τέκνα ἐκφράζομεν τὴν ταπεινὴν ἡμῶν εὐγνωμοσύνην καὶ ἀφοσίωσιν ».

Εἰς τὸν κ. Πρόξενον ἀπήντησεν ὁ μητροπολίτης Ἀγχυάλου κ. Βασίλειος ὡς ἐξῆς :

« Ὅτι ἐπράξαμεν εἶναι τὸ πολλοστημόριον τῆς ὀφειλομένης ἐκ μέρους ἡμῶν εὐγνωμοσύνης πρὸς τοὺς μεγάλους τούτους ἐθνικοὺς εὐεργετας ».

Μεθ' ὃ ἡγουμένων τῶν εἰρημένων ἀρχιερέων πάντες ἀπῆλθον, καὶ ἔμεινα μόνος, ὅπως συμπληρώσω τὰς ἐπιταφίους ἐκείνας ἐπιγραφάς, αἵτινες ἔχουν ἄξιαν, μόνον καὶ μόνον διότι εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν ἐπιταφίων στηλῶν ταιούτων ἐξόχων τοῦ ἔθνους εὐεργετῶν.

(Ἐπὶ τῆς ἐπιταφίου στήλης τοῦ Ζώῃ Π. Ζωσιμα) « Κεῖται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ ὧδε γραϊκὸς τὸ γένος » Ζώῃς Πχυλίδης Ζωσιμας, τοῖς πᾶσιν ἐγνωσμέ-

νος. » Ἡπειρος ἡ πατρίς αὐτοῦ, πόλις Ἰωαννίνων, » Κλέος καὶ καύχημα αὐτῶν καὶ πάντων τῶν Ἑλλήνων.

» Φιλόκαλος συνδρομητὴς εἰς ἅπαντα τὸν βίον, » Ἀνὴρ ὧν ἡξιώται ἐδῶ βασιλικῶν βραβείων. » Ἐσταυρωσθεὶς ὦν ἱππεὺς καὶ εἶχε ἄλλα ὄνομα, » Χάρισμα βασιλικὸν ἐν τῷ αὐτῷ ταμείῳ, » Μέλος τῶν ἀκαδημιῶν καὶ πανεπιστημίου, » Ὑπῆρξε μετὰ προσφορὰς βιβλίων καὶ χρυσίου, » Καὶ συνεχῶς φιλοδωρῶν εἰς ἀρχετὰ σχολεῖα. » Πρὸς ἀσκήσιν τῶν μαθητῶν διάφορα βιβλία. » Ἀμέσως ἡ ἐφημερίς ἐκήρυττε τὴν χάριν » Τῶν Ζωσιμαδῶν ζωηρῶς μὲ ἐκφράσιν μεγάλην. » Ὡσαύτως ἡ πατρίς αὐτοῦ πόλις Ἰωαννίνων, » Ἐκτὴς ἀπο πολλῶν ἀγαθῶν, τῇ συνδρομῇ ἐκείνων. » Παντ' ἐφάνη μετ' αὐτῶν Ἑλλάδος εὐεργετής, » Διὰ βιβλίων ἱκανῶν ἐπωφελοῦς μελέτης, » Ἀπερ ἐξέδωκεν εἰς φῶς ἐκ τῶν τοῦ Εὐαγγελίου, » Καὶ Νικηφόρου τῶν σοφῶν, καὶ Κοραῖ τοῦ Χίου. » Πρὸς τούτοις καὶ τὴν Παλαιάν καὶ νέαν Διαθήκην » Ἐτι καὶ ἄλλα ρωσικὰ καὶ γραϊκὰ βιβλία,

»Πατερικά και κλασικά, διά πολλά σχολεία
»Όθεν το πανελλήνιον κηρύττει δημοφώνως,
»Τὸν Ζωσιμάδων τὰ χρηστά ἔργα μεγαλοφώνως.
»Ζήσας ἀζύγως και εὐσεβὺς τῇ χάριτι Κυρίου,
»Ὡς ἔδωκεν αὐτῷ ἀπὸ τοῦ βίου,
»Ὁ δὲ παναγῆς Θεός, εἴθε ἐπαναπαύσῃ
»Καὶ ἐν τοῖς κόλποις Ἀβραάμ, αὐτὸν συγκατα-
τάξῃ.»

»Κεκοιμήται ἐν εἴτει 1827, τῇ 28 Ἀγούστου.»
(Ἐπὶ τῇ ἐπιταφίᾳ στήλης τοῦ Θεοδοσίου Παύλου Ζωσιμά.)

«Ἐνθάδε κείται ὑπὸ γῆν τὸ τοῦ Θεοδοσίου,
»Γραμμοῦ Παυλίου Ζωσιμά, σώμα ἀνδρός τιμίου.
»Ἡ ἡμεῖς αὐτοῦ πατέρις, πόλις Ἰωαννίνων,
»Οὐκ ἀμνηστὴ τὸν εὐγενῆ καὶ ἐνδοξον ἐκείνον.
»Μετῆρξετο ἔμφορην Ἀσίας καὶ Εὐρώπης
»Τὰ βέλτεστα ἐπιτελοῦν, ποικίλους οἶδε τρόπους,
»Δι' οὗ πολλοὶ ὁμογενεῖς τότε εὐεργετοῦντο,
»Ὡς αὐτὸς καὶ οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι ὠφελούντο,
»Καὶ μάλιστα καθ' ὃν καιρὸν ὑπῆρχεν εἰς Μεσ-
σηνίαν,

»Καὶ ἐν Διόβρῳ εὐπραγῶν πᾶσαν φιλοφρονεῖται.
»Ἐμφορὸν ἐκεῖ μετὰ διαφόρων προΐοντων,
»Ἐν ὅλῃ τῇ διατριβῇ τῶν δέκα πέντε χρόνων.
»Ἀλλὰ εἴπειτα πῶθεν ἔλαβε νὰ ἔλθῃ εἰς Ρωσ-
σίαν,

»Ἦνα τῶν δύο ἀδελφῶν εὖρῃ τὴν παρουσίαν,
»Ἐπὶ σκοπῷ μετ' οὗ πολὺ μέλλον ἐπανακάμψαι,
»Τῶν ἐν Διόβρῳ ἀδελφῶν πάλιν ἐποπολεῦσαι.
»Ἐμψαυσε ἀπὸ ἐκεῖ τὸν Μάϊον τὸν μῆνα,
»Ἐν Πετρούπολει εὐθασε μετ' ἑλπίαν ὑγιάν,
»Κακίειν δὲ φέρε ἔλθων, χάριτι τοῦ Κυρίου,
»Ἐτὼν τριάντων καὶ ἐξ ἑπτά εἰς τὸν βίον.
»Ζήσας ἀζύγως, εὐπρεπῶς, ἐντίμως, ὀρθοδόξως,
»Μετ' ὁπολίτῃς πολλῆς σεμνῶς τε καὶ ἐνδόξως.
»Ὁ δὲ παναγῆς Θεός, εἴθε ἐπαναπαύσῃ
»Καὶ ἐν τοῖς κόλποις Ἀβραάμ, αὐτὸν συγκα-
τάξῃ.»

»Κεκοιμήται ἐν εἴτει 1791 τῇ 17 Ὀκτωβρίου.»

(Ἐπὶ τῇ ἐπιταφίᾳ στήλης τοῦ Ἀν. Χατζηκώστα)

(ὡς ἐκ μέρους τοῦ λίθου)
α' Ἀν λθὼν εἶδες καὶ σχῆμα βλέπεις στύλου,
»Νῦν ἰσταμένον πρὸς ἀνάμνησιν φίλου.
»Ἀναστάσιον Χατζηκώστα φιλᾷται,
»Σώματι νεκρῷ, νεύματι ὑπερτάτῳ.
»Τῆς γῆς Ἡπείρου ἐν τῶν Ἰωαννίνων
»Ἄπὸ προγόνων εὐσεβῶν ἐξ Ἑλλήνων.
»Σιμὸν νουνεχῆ, ἐκ τῶν μετριοφρόνων,
»Ἰῶαν Ζῶν Ζήσαντα ἐν βίῳ μόνον,
»Ὡς ὑπὲρ τῆς δεκάδας ἐτῶν ζήσας
»Σώμα γῆς, ἦν δούς, πνεύματι Θεῷ δ' ἀφῆσας,
»Ἀναθήματι μνήμης, ὡς πρὸς σημείον,
»Ἀσκήσας δέξαι, εἰ καὶ γῆς νεκρὸν βίον.
»Τὰ τῆς σαρκὸς σου γὰρ ὅσα ἀσφαλίως,
»Σιγῶσα λαλῶ καὶ πρὸς πάντας φημίως,
»Ὅσον πὸ θ ο υ σὺ, ἐν γῇ ἔζης καὶ οἶον
»Χριστὸς κλήρῳ στήσας σὲ τῷ τῶν ἁγίων
»Πλουτὸς ἀδελφῶ ἀνέθηκε τὴν Στήλην,
»Χρέος ἐκπληρῶν τῆς συγγενείας ὕλην,
»Καθορμισθεὶς σὺν τέκνῳ ἐκ Βυζαντίου,
»Στέφαν στήρῃσιν τ' ἀδελφῷ διὰ βίου.»

(Ἐπὶ τῇ στήλῃ τοῦ Γεωργ. Χατζηκώστα)
α' Ἐνθάδε κείται ὁ δούλος τοῦ Θεοῦ
»Γεώργιος Κωνσταντίνου
»Χατζηκώστας.
»Ἐξ Ἰωαννίνων τῆς Ἡπείρου
»Ἀπῆλθε τῇ 31 Ἀγούστου 1845.
»Ζήσας χρόνους ἑνενήκοντα.»

(Ἐπὶ τῇ στήλῃ τοῦ Ματθαίου Ριζάρη)
(ἀπαρτίτης καὶ ἐπιταφίως λίθος)
Π.—Τίνα κλύπτεις, λίθῃ, ἑλλήνα ἀνδρα;
»Τίνας κλύπτεις τύμβῃ, κόνιν ἀνθρώπου;
Α.—»Κεῖται ἐνταῦθα Ματθαῖος ὁ Ριζάρης
»Σώματι, τὸ δὲ σῶμα πόλῳ ἀπέπτην,
»Εὐπατρίδης Ἡπείρου ἐκ Ζαγορίων.
Π.—»Δέξαι με σπῶς, ζωῆς αὐτοῦ τὰς πράξεις.
Α.—»Ἐξῆς αὐτὸς εὐσεβὺς καὶ ἐντίμως
»Βλαστὸς Ἑλλάδος καὶ Ζηλωτῆς πατρίδος,
»Ἐπὶ ἐν κόμῳ ἀγαμὸς ἐξήκοντα
»Βίον περιζήμενος ἀπ' ἑμπορίῳ
»Καὶ πάντα θύσας πρὸς συνδρομὴν τοῦ Γένους,
»Τέως τρυφῶν εἰς μαρμαρῶν Ζῶνιν λύει
»Κατὰ τὸ 1824 ἔτος, ἐν μηνὶ Ἰαννουαρίου 29.

»Διωνία σου ἡ μνήμη, ὦ Ριζάρη,
»Γαῖαν ἔχως ἐλαφρὰν καὶ Θεοῦ χάριν.»
Εἰς δὲ τὴν ἀντίθετον πλευρὰν:
»Κασινῆτος φιλάτου Ματθαίου τῷ Ριζάρη,
»Γεώργιος ὁμαλῶν ἀνέθετο μνημεῖον.»

Μετὰ τὴν ψυχρογαλτικὴν ταύτην ἀν-
τιγραφὴν ἐκάθισα ἐπὶ τινος λίθου ἕνα ξεκουρα-
σθῶ ἐκείθεν περιφρῶν τὰ βλέμματα μου κύκλῳ
παρητήρησα καὶ ἄλλα ἑλληνικὰ μνημεῖα, ἡ με-
ρικώτερον Ἡπειρωτικά. Παραπλευρῶς τοῦ τά-
φου τοῦ Ριζάρη ὑψοῦτο ἡ ἐπιτύμβιος στήλη τοῦ
Ἰωαννίτου Ἰωάννου Μπουμπουκά ἀποθανόντος
τῇ 23 Ἀγούστου τοῦ ἔτους 1824, καὶ ὀλίγον
δουτικώτερα, ἦτοι μετὰ τῶν τάφων τοῦ Ριζάρη
καὶ Ζωσιμάδων ὁ τάφος νεκρῶς κόρης ἐκ Μετσό-
βου, ὀνομαζομένης Ἑλένης καὶ καταγομένης
ἐκ Μετσόβου, δουτικῶς δὲ τῶν τάφων τῶν Ζω-
σιμάδων καὶ τῶν ἀδελφῶν Γοργόλη, Γεωργίου
(† 20 Ἰαννουαρίου 1811) καὶ Ἀναστασίου
(† 14 Δεκεμβρίου 1831) ὑπάρχει σωρεῖα ἐπι-
τύμβιον στήλῃ ἀνθρωπίνῳ εἰς τάφους τῆς ἐξ
Ἰωαννίνων Οἰκογενείας Μπουμπουκά. Εὐτυχῶς δὲ
εἶχον στίχους. Μία ἐπιγραφή με συνεκίνησε.
Ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ἐνταῦθα κείται ἡ παρθένος Ἀλεξάνδρα,
θυγάτηρ Ἀναστασίου Μπουμπουκά, γεννηθεῖσα τῷ
1820 καὶ ἀποβιώσασα τῇ 1 Νοεμβρίου 1847.»

«Θεέ μου! Ἀναπαύσον τὴν ψυχὴν τῆς δού-
λης σου!»

Ἡ τῶς ἐκφραστικῇ αὐτῇ πρὸς τὸν Θεὸν
ἐπικλήσει μου ἐφάνθη ἡ φωνὴ τῆς ὑπὸ τὴν
στήλῃν ἐκείνην κειμένης νεκρᾶς.

Ἐγέρθη καὶ ἀποκαρτέησας ὅλην ἐκείνην
τὴν ἔξοχον χορείαν τῶν μεγάλων συμπατριωτῶν
μου, διὰ θερμότητος δακρύων, προσήρξατο πρὸς
τὸ ἑωτερικὸν τοῦ νεκροταφείου.

«Ὁ ἥλιος ἦτο γλυκὺς, καὶ ἑλαφρὸς ζέφυρος
ἐτίναξε τὰ ἐρυθρόδενικα φύλλα, τῶν ἀνθέων
τῶν ἀπειραριθμῶν μηλῶν καὶ ἄλλων ὁπωροφό-
ρων δένδρων, ἅτινα ἐκάλυπτον ὅλην τὴν ἔκτα-
σιν αὐτοῦ. Σημειώσαμεν ἐπὶ ἐνταῦθα εὐρισκόμεθα
μόλις εἰς τὰς πύλας τῆς ἀνοίξεως. Δὲν εἶχον
κάμει πολλὰ βήματα, ὅτε βλέπω ἕνα νεκρο-
θάπτῃν νὰ με πλησιάζῃ καὶ νὰ μοὶ ὁμιλῇ.
Τοῦ δίνω νὰ ἐνοήσῃ ὅτι δὲν ἐννοῶ τὴν γλῶσ-
σάν του· κατορθῶν νὰ καταλάβω ὅτι ἤθελε
νὰ μοὶ δεῖξῃ τὰς ἐλλήνας ἀρχαίας. Τὸν
ἀκολουθῶ. Αὐτὸς μπροστὰ καὶ ἐγὼ πίσω εἰσερ-
χόμεθα ὑπὸ τὴν ἐκκλησίαν εἰς εἰς τὴν ὑπογείαν,
ἡ μάλλον κατακαυρῶν. Τὸ ἔδαφος ὅλον εἶνε
κατὰστρωτον ἀπὸ ἐπιτυμβίων πλάκας. Ὁ νε-
κροθάπτης με φέρει πρὸ τοῦχοι, ἐνθα ὑπάρχουν
δύο ἀργυρὰ πλάκες, ἡ μία πλησίον τῆς ἄλλης.
Ἰδοὺ τί ἀνέγνωτα ἐπὶ τῶν πλακῶν τούτων:

(εἰς τὴν μίαν)
«Ἐνθάδε κείται τὸ σῶμα τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ
πλῆξῃ Ἀνθίμου Μητροπολίτου Ἐρεσίου ἐκ
»πώλεως «Καλαβρυτα» ἐν τῇ Πελοποννήσῳ, ὅστις
»ἔχειροτονήθη κατὰ τὸ 1767 ἔτος ἐν Κωνσταν-
τινουπόλει, καὶ ἀρχιερατεύσας ἐτὴ 19 ἐτελεύ-
»τησε τὸν βίον ἐν εἴτει 1787, Σεπτεμβρίου 30,
»ἐν Μόσχῃ, ζήσας ἐτὴ 65.»

(εἰς τὴν ἄλλην)
«Ἐνταῦθα κείται τὸ σῶμα τοῦ μακαρίτου
»Παλαιᾶς Πάτρως Παρθενίου, ἐκ πόλεως Ἰω-
»αννίνων τῆς Ἡπείρου, ὃς ἔχειροτονήθη κατὰ
»1750 ἔτος, ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀρχιε-
»ρατεύσας ἐν αὐτῇ τῇ ἐπαρχίᾳ ἐτὴ 36 τὸν
»βίον ἐξεμέτρησεν ἐν εἴτει 1786 τῇ 16 Ἀγού-
»στου μηνός, ζήσας ἐτὴ 66.»

Πῶς καὶ διατὶ εὐρήσῃται οἱ δύο οὗτοι ἑλλη-
νες ἀρχιερεῖς ἐν Μόσχᾳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκεί-
νην; Αἱ ἐπιτύμβιοι πλάκες αὐτῶν. Δὲν μὰς
λέγουν τίποτε ἄλλο τῶν ὅσων γνωρίζομεν ἤδη
ἐκ τῶν ἐπιγραφῶν.

Ἀποκαρτέησας καὶ τοὺς δύο ὁμογενεῖς τάφους
ἀπῆλθον τῆς μονῆς λίαν συγκινημένοις.

Χ. Χρηστοθαλάσσης.

— Καθ' ὃ γράφουσιν ἐκ Μετσόβου ἡ ἐπὶ
τοῦ Μπαλντουμά ποταμοῦ ἀνεγειρόμενη σιδηρὰ
γέφυρα κατέπεσε πρὶν ἢ ἀποκατασταθῇ ἡ δι'
αὐτῆς συγκοινωνία. Αἰτία τῆς καταπτώσεως εἶνε
ὡς λέγεται ἡ ἀπειρία τοῦ μηχανικοῦ.

ΗΤΟ ΓΝΩΣΤΟΝ ἄχρι τοῦδε ὅτι αἱ ἐνέρ-
γειαι τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τοῦ Κρητικῷ
ζητήματος ἐστρέφοντο εἰς τὴν ἐπαναστασιν
τῆς σεμβάσεως τῆς Χαλέπας ἢ τὴν Πύλην
ἀπὸ τοῦ κινήματος τοῦ 1889 καθήγγισεν.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Μεταπολιτευσέως εἰς τὴν
ἀνεκρινώτῃ τοῦ ἀπέκρουσε τὴν σύμβασιν
τῆς Χαλέπας ἀποστέρουσα, μετὰ τοιοῦτον
ἀγῶνα, θυπίας, σφαγῆς καὶ καταστροφῆς,
νὰ θέσῃ ἐκ νέου τὴν νῆσον ὑπὸ τὴν Κυριαρχίαν
τοῦ Σουλτάνου. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρ-
νησις ἐν τούτοις ἐπομένη φαίνεται εἰς τὰς
συμβουλάς τῶν εὐρωπαϊκῶν δυνάμεων, καὶ
ἀφορὰ ἀπώλειαν τῆς πρώτης καταλλήλου εὐ-
καιρίας νὰ ἀποστελεῖ τὸν σπουδὸν εἰς Κρήτην
δὲρ κατὰ τὴν γνώμην πολιτευομένων τιῶν
ἐδοι ἀμέσως νὰ γίνῃ, ἐξηκολούθησε τὰς δια-
πραγματεύσεις αὐτῆς μετὰ τῆς Πύλης ἦτις,
ἐν ἀρχῇ τῶν σφαγῶν τῶν Χανίων καὶ ὅτε εἰ-
σέτι ἐπολιορκεῖτο ἡ φρουρὰ τοῦ Βάμου ὑπὸ
τῶν Κρητῶν, ἀπολέσασα τὸ θάρος αὐτῆς,
ἐπεκαλέσθη τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως
τὴν ἐπέμβασιν πρὸς καταπάυσιν τῆς ἐπανα-
στάσεως. Ὡς ἀντάλλαγμα ὑπεσχέθη τὴν
σύμβασιν τῆς Χαλέπας. Ἠγγέλλετο δ' ὅτι ὁ
Ιραδὲς ὁ παραχωρῶν εἰς τοὺς Κρήτας τὴν
ἐπιτροπὴν τῆς Χαλέπας ἐμελλε ἡμέρᾳ τῇ
ἡμέρᾳ νὰ ἐκδοθῇ, ποῖα τις δὲ δυσανασχετῆ-
σις ἐξέφραζετο διὰ τὴν βραδυτῆτα. Ἐφ' ὅσον
ἦτο, ἀνγγέλλετο ἐκ Κρήτης ἡ λύσις τῆς
πολιορκίας τοῦ Βάμου, ἡ συγκέντρωσις στρα-
τοῦ ἐκ τρισυμρίων ἀνδρῶν, ἐπὶ τοσοῦτον
ἐκλονίζοντο αἱ δυνάμεις πρὸς τὴν Ἑλλ. Κυ-
βέρνησιν ὑποσχέσεις περὶ τῆς συμβάσεως τῆς
Χαλέπας. Ἀντιθέτως ἀνεμὸς πνεύσας ἐστρε-
ψεν ἄλλαχθ' ὅτι σκέψεις τῆς Πύλης καὶ
ἐξήλειψεν ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τῆς Βεζυρίας
πᾶσαν λέξιν περὶ Χαλέπας. Καὶ ἐξεδόθη μὲν
ὁ ἀναμενόμενος Ιραδὲς, ἀλλ' ἀντὶ τῶν προ-
νομιῶν τῆς Χαλέπας, καλεῖται τοὺς Κρήτας
νὰ ἀποδέσῃ τὰ ὅπλα καὶ νὰ ἔλθουν εἰς
συνομόνησιν περὶ τῆς οἰκονομικῆς τῆς νήσου
καταστάσεως μετὰ τοῦ Ἀδουλάχ, ὅστις ἐν
περιπτώσει καθ' ἣν τὰ αἰτήματα εἶνε δίκαια
καὶ νόμιμα θὰ διαβιβάσῃ ταῦτα εἰς Κων.
πολιν! Τὸ γεγονός γνωστὸν ἐν Ἀθήναις δι'
ἐπανειλημμένων κρυπτογραφικῶν τηλεγρα-
φημάτων πρὸς τὴν Κυβέρνησιν παρήγαγε
κατάπληξιν ὁ δὲ λαός, ἐνθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς
ριθμείσεως γνώμης τῆς ἐκείνῃς ἐπω-
φελεῖτο τῆς πρώτης στιγμῆς ἡ ἐν Κρήτῃ
κατάστασις ἤθελεν εἰσβαῖν ἄλλοις, ζωηρὰν
ἐξέφραζεν ἀνυσυχίαν ἐπὶ τῇ καταστάσει ταύ-
τῃ, ἣν ἐπηύξανεν ἡ συγχ' ἐπιχειρήσας τοῦ κ.
πρωτοπουργοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν
ὀπουργοῦ μετὰ τοῦ Βασιλέως. Ὅπως καὶ ἂν
ἐχωσιν τὰ πράγματα δὲν δυνάμεθα νὰ ἐκφέ-
ρωμεν γνώμην ἀλάνθαστον, δηλ. ἐάν τὰ δια-
βήματα τῆς Κυβερνήσεως καλῶς ἢ κακῶς
γέγοντο, διότι οὐδὲν εἶνε γνωστὸν εἰς ἡμᾶς
ἐξ ὅσων ἐπαξεν οὐτε ἐξ ὅσων διανοεῖται. Δὲν
δυνάμεθα δὲ νὰ πιστεύσωμεν ὅτι θὰ παραμε-
λήσῃ νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐπιβάλλει πλέον ἢ ἡμι-
οργανηθεῖσα κρίσις καὶ ἀπεγνωσμένοις ἀγῶν
τῶν ἡρωϊκῶν τῆς μεγαλονήσου τέκνων.

ΤΑ ΕΝ ΚΡΗΤῃ

Ἐκ Λονδίνου τηλεγραφικῶς ἀνγγέλλθη
ὅτι ἐν συνοδείᾳ τῆς βουλῆς τῶν κοινοτήτων
τέσσαρες βουλευτὰ ἀπηύθυναν ἐπερωτήσεως περὶ
τοῦ Κρητικῷ ζητήματος. Μεταξὺ αὐτῶν ὁ κ.
Σταχυοπ ἐπερώτησε τὴν κυβέρνησιν ἐάν εἶνε
σύμφωνος μετὰ τῆς Γαλλικῆς ὅπως παραχωρη-
θῶσι προνόμια εἰς τοὺς Κρήτας. Ὁ πρόεδρος ἀ-

πάντησεν ὅτι τὸ θέμα τοῦτο δὲν ἦτο ἀναγεγραμ-
μένον ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει. — Ἐν Πάτραις
ἡγετο πολυπληθὲς σκληλατήριον καθ' ὃ ὁμι-
λήσαν ὁ στρατηγὸς Κορωνάιος. Ὁ λόγος αὐτοῦ
ἡκούσθη ἐν ἄκρῳ σιγῇ. — Ὁ στρατὸς ἐκείσε ἐ-
στράτευε τὰ χωρία Μύλους καὶ Πλατάνια, εἰτα
ἐπαρῶντες εἰς τὴν θέσιν «Στεφανόπετρα»
διὰ νὰ προσβάλῃ τὸ χωρίον Κακοδήνη, ἀλλ'
οἱ χριστιανοὶ συγκεντρωθέντες ἀπέκρουσαν αὐτὸν
γενναίως. — Ἀγγέλλεται δ' ὅτι εἰς τὴν θέσιν
Χαροσσηλο συνήφθη τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα
μεγάλῃ μάχῃ καθ' ἣν οἱ φρονεβέντες ἐκ μέρους
τοῦ στρατοῦ ἀνέχοντο εἰς 150, οἱ δὲ τραυ-
ματισθέντες εἶνε διπλάσιον· ἐκδοκίμενος ὁ στρα-
τὸς διὰ τὰς φοβερὰς ἀπώλειας ἀς ὑπέστη ἐπυρ-
πόλησεν ὅπως τὰ χωρία δι' ὧν διήλθε. Ἐκ
τῶν χριστιανῶν εἶνε ἀγνωστον πόσοι ἔπεσαν
κατὰ τὴν μάχην ταύτην. — Ὅπως εἰς τὰ Χαν-
νιά οὕτω καὶ εἰς τὰς δύο ἄλλας πόλεις, εἰς τὸ
Ἡράκλειον καὶ τὸ Ρέθυμνον ἡ κατάστασις εἶνε
χριστιανική. Αἱ ἀγοραὶ εἰς ἀμφοτέρους τὰς πό-
λεις εἶνε ἤρμιοι, τὰ χριστιανικὰ καταστήματα
κατάλειστα καὶ οἱ χριστιανοὶ περὶ τῶν μένουν
ἐκ τῶν οἰκίας τῶν φοβούμενων τὴν ἐκκρήν τα-
ρχῶν. — Ὁ τέως γενικὸς διοικητὴς τῆς Κρήτης
Πουρᾶν πασᾶς κατήγγειλεν εἰς τὸν Σουλτάνον
μετὰ τὰς σφαγὰς τῶν Χανίων τοῦ τέως στρα-
ταρχικοῦ διοικητοῦ τῆς Κρήτης, Χασὰν
Παζῖμ πασᾶ. Ὁ Σουλτάνος πρόειπε εἰς τὴν ἀ-
νάκλησιν τοῦ διοικητοῦ ὅστις τὴν παρελθούσαν
ἐβδομάδα ἀκρίτως διὰ Σμύρνης εἰς Κων/πολιν.
ἀνακρίβως δ' ἔγγραψεν τὸν φιλοξενούμενον ὑπὸ τοῦ
διοικητοῦ Σμύρνης ἀπεπέμειν ἐνθ' ἐλάμβανε
ἀπὸ. — Ὁ Γάλλος δημοσιογράφος Ροσεφόρ ὠ-
μίλησεν ἐν Παρισίοις περὶ Κρήτης ἐνθουσιάζου-
μενος. — Οἱ «Καίριοι» τοῦ Λονδίνου δημοσιεύουν
ἡμερολογιατὴν περιγραφὴν τῆς εἰς Ἀμύδαλο
μάχης, τῆς καταστρεπτικῆς εἰς τοὺς Τούρκους
ἐπιβλαβεύουσας τὸν φόνον ἄνω τῶν 150 Τούρκων
στρατιωτῶν καὶ τὴν οἰκτρὰν ὑποχώρησιν τοῦ
στρατοῦ καὶ τὴν πυρπολήσιν τῶν χωρίων. Εἰς
τὸ διαμέρισμα τῶν Χανίων 11 χωρία ἐντελῶς
κατεστράφησαν. Αἱ περιγραφαὶ τῶν λεηλασιῶν
καὶ πυρκαϊῶν εἶνε ὡσὰν θρηνητικῆς ἐπικλήσεως
πρὸς τὴν εὐρωπαϊκὴν φιλοφρονεῖται. — Ἐξ ὧν
τῶν διαβιβαζομένων εἰδήσεων ἡ ἀπόφασις τῆς
Πύλης εἶνε νὰ καταπνίγῃ βιατικῶς τὴν ἐπαναστα-
σιν πρὸς τοῦτο ἀνεχώρησε τὴν παρελθούσαν ἐβδο-
μάδα ἐκ Κων/πόλεως ἐπιβάντων τὸν καταστρεμ-
τικὸν ἢ Ἀναξὶτ κατευθυνόμενος εἰς Κρήτην ὁ ὑπο-
στράτηγος τῶν ἐπιτελῶν Σαδῖμ πασᾶς, ὁ τα-
γματάρχης Σουκρὴ ἐφέντης καὶ ὁ ταγματάρχης
Ναζὶφ ἐφέντης. Ἡ ἀποστολὴ αὐτῇ σκοπὸν ἔχει
τὴν καταρτίσιν ἐπιτελείου παρὰ τῷ Ἀδουλάχ
πασᾶ διὰ τὰς ἐν τῇ νήσῳ στρατιωτικὰς κινήσεις
τοῦ ἢ Ἰναξὶτ συνοδεύεται καὶ ὑπὸ τοῦ τορπουλο-
βίου. Τὰ εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ νομοῦ Ἀδωνίων
παρπλέοντα τουρκικὰ ἀτιμόπαια Βρυτιῖς καὶ
Παχλῶν ὡς καὶ τὰ τορπουλλοβόλα «Ταγνάρ»,
«Παρά», «Νασάρ» διετάχθησαν νὰ ἀποπλευ-
ρῶσιν ἐκείθεν. Φαίνεται δὲ, ὅτι θὰ κατευθυνθῶν
εἰς Κρήτην. — Αἱ ἐν Αἰγύπτῳ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ
Κρητικῷ ἀγῶνος ἀνῆλθον ἄχρι τοῦδε εἰς τρεῖς
χιλιάδας λίρας. Ἐν Ἀγγλίᾳ δὲ ὑπερέβησαν
τὰς 100 χιλιάδας φρ. χρ. Ἐν Πάτραις οἱ ἀ-
πελιδύοντες τὴν ἐπιτροπὴν τῆς Κάτω πόλεως
ἐπὶ δύο ὥρων συνήθρουν ὁρ. 1500.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΧΑΝΙΑ, 5 Ἰουνίου. Τὰ δύο ἀγγλικά κατα-
στρώματα καὶ τὸ θωρηκτὸν τὰ ὅποια εὐρίσκονται
ἐν τῇ ἡμέτερᾳ ὕδατι πηγαίνοντο ἀδικο-
πως μεταξὺ Χανίων καὶ Ρεθύμνου καὶ περιπλέ-
ουσι κατὰ μῆκος τὰς ἀκτὰς τῆς Κρήτης. Ἐν
πλησίον τῶν καταδρομικῶν ἐπὶ μακρὸν ἔστα-
μάτησεν εἰς τὰς ἀκτὰς τοῦ Ἀποκοράνου ὅπου
κατὰ τὸ παρὸν εὐρίσκεται ἡ ἐπιτροπεία.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 5 Ἡ Ὑ. Πύλη ἀνεκρίνωσεν εἰς
τοὺς ἐνταῦθα πρεσβευτὰς ἐν νεώτερον τηλεγρά-
μμα τοῦ Ἀμπετουλάχ πασᾶ ἀγγέλλων ὅτι ἡ
τοῦ ἀρχιεπισκοπῆς νὰ ἐπανέρχεται ἐν Κρήτῃ.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, 5 Ἡ ὁθωμανικὴ πρεσβεῖα ἐδη-
μοσίευσε ὅλως καθ' ἣν τηλεγραφήματα ἐκ
Κρήτης βεβαιοῦσιν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἐπυρπόλη-

σαν τὰς οἰκίας καὶ τοὺς ἑλαιῶνας τῶν Μουσουλ-
μάνων τῶν χωρίων Δουφλ καὶ Ἀμει καὶ ὅτι
κατέστρεψαν διὰ δυναμικὴν ἐν τζαμίοι.

ΣΟΦΙΑ 5 Ἰουνίου. Αἱ προπαρασκευαὶ διὰ
τὴν ὑπόδοχὴν τοῦ Βασιλέως Ἀλεξάνδρου καὶ
τοῦ πρίγκηπος Νικολάου τοῦ Μαυροβουνίου ἐξα-
κολουθοῦσι, δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τούτου
ὅτι παρὰ πάσας τὰς διαφύσεις ἡ συνέλευσις
θὰ πραγματοποιηθῇ.

Κατὰ τινὰ πληροφορίαν ἐκ Ρεθύμνου καὶ ἐν
τῇ πόλει ταύτῃ ἐπιτοκολλήθη πολλὰ χροῦ ὁ γνω-
στὸς Ιραδὲς περὶ ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν
τῆς κρητικῆς βουλῆς, περὶ ἀναστήσεως τῶν ἐπα-
ναστατῶν καὶ καταθέσεως τῶν ὅπλων αὐτῶν
πρὸ πάσης συζητήσεως τῶν αἰτημάτων τῶν κρη-
τικῶν λαοῦ. Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ἡ
ἐκ τοῦ ἔγγραφου τούτου ἐντύπωσις δὲν ὑπῆρξε
καλὴ, τὴν ἐπιούσαν δὲ τὰ τοιχολλήματα ταῦτα
εὐρέθησαν καταστραμμένα. Κατὰ τὰ ἄλλα ἐν
τῇ πόλει ταύτῃ ἐπικρατεῖ ἡσυχία.

ΕΚ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ ἀνγγέλλθη χθὲς
ὅτι ἡ Ὑ. Πύλη παρεκάλεσε τοὺς αὐτοὺς πρε-
σβευτὰς τῶν Δυνάμεων ἵνα διαβιβάσωσιν ἐδη-
γίαν εἰς τοὺς ἐν Κρήτῃ πρεσβευτὰς ὅπως
βοηθήσωσι τὰς ἐπιτοπίους ἀρχὰς καὶ μεσο-
λαβήσωσι παρὰ τοῖς ἐπαναστάταις εἰς τὸ ἐρ-
γὸν τῆς εἰρηνεύσεως τῆς νήσου. Φαίνεται
ὅμως ὅτι οἱ πρεσβευτὰς τῶν Δυνάμεων δὲν
εἶναι διατεθειμένοι νὰ ἀναποκριθῶσι πρὸς
τῆς Ὑ. Πύλης τὴν ἐπιθυμίαν καὶ παραγγέ-
λωσιν εἰς τοὺς ἐν Κρήτῃ πρεσβευτὰς νὰ ἀνα-
μνησθῶσιν, εἰμὴ ἐν ἡ Ὑ. Πύλη ἤθελεν ἐγ-
χυθῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὅσων συνεστήθησαν
πρὸς τὴν Ὑ. Πύλην καὶ θέλουσι συμφωνη-
θῇ μετ' αὐτῆς.

ΤΟ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ Κεντρικὸν τῆς Κρήτης
κομιτ

δούλευσα και θα δουλεύω πάντοτε, οι μόνοι άρχηγοί και ύμωv άν είσθε πράγματι έλληνες, ο Θεός και η Πατρίς με επρόσταξαν να διημιλώ σήμερον, αυτοί επρόσταξαν και σας να προσέλθωτε ενταύθα και να με ακούσετε με καθαράν καρδίαν και να αποφασίσετε κατά την φοβερωτάτην ταύτην στιγμήν της Πατρίδος τί θέλετε να γείνη προς σωτηρίαν ταύτης. Διότι συμπολίται, οι υμεις θελήσετε, αυτό και θα γείνη. Άρκει να ξέρετε τί θέλετε. Την στιγμήν ταύτην καθ' ην συνήλθομεν ήμεεις υπό το πρόσταγμα της φωνής της Πατρίδος, οι άδελφοί μας οι Κρήτες εύρίσκονται συνηθροισμένοι εις τους Κάμπους των Κυδωνιών και ο άέρας μάς φέρει την ήχω των κραυγών των: Βοηθήσατέ μας Έλληνες, φωνάζουν, βοηθήσατέ μας, μη μάς αφήσετε εγκαταλειμένους, μη μάς προδίδετε και σεις όπως τόσοι άλλοι. Όχι, άδελφοί Κρήτες, δεν θα σας εγκαταλείψωμεν, δεν θα σας προδώσωμεν δεν θα γείνωμεν ιερόσυλοι της φωνής της Πατρίδος. Θα αγωνισθώμεν μεθ' ύμωv και θα αποθάνωμεν μαζύ σας. Άφου δε δια μακρών ώμίλησε άνέγνωσε ψήφισμα γεγόμενον δια βοής υπό του πλήθους δεκτόν.

— Κατά τας τελευταίας ήμέρας επιδημία της χολέρας ή μαστιζούσα την Αίγυπτον φαίνεται ότι εύρίσκεται εις ύφεσιν ενώ πρό μίας έβδομάδος εις το Κάϊρον συνέβαινον καθ' έκαστην ύπερ τὰ 60 κρούσματα ών τὰ 3)4 ήσαν θανατηφόρα τώρα μόλις άνέρχονται εις 30 καθ' ήμέραν.—Τήν παρελθούσαν Κυριακήν ήρξαντο αι έξετάσεις του Μετσοβείου πολυτεχνείου παρυσία και του επί των έσωτερικών ύπουργού. Δια του προχθές καταπλεύσαντος εκ Κων)πόλεως άτμοπλοίου άφίκοντο 10 πρόσφυγες άρμένιοι.—Τήν παρελθούσαν Κυριακήν οι εν Έλλάδι έλεύθεροι τέκτονες έτέλεσαν εν τω ναφ του άγ. Γεωργίου μνημόσυον ύπερ των εν Κρήτη πεσόντων καθ' ο ώμίλησεν ο κ. Ίγν. Μοσχάκης και άπήγγειλεν ένθουσιώδες έλεγείον ο νεαρός Ήπειρωτης ποιητής κ. Στανίσλαος Μενέικος. Όμοιον μνημόσυον έτελέσθη και εν τω ναφ της άγίας Ειρήνης.—Έκ Νέου Φαλήρου απέπλευσε κατευθυνόμενος εις Κρήτην το γαλλικόν θωρηκτόν «Ποσειδών». —Η έφετεινή θεατρική περίοδος υπό λίαν δυσμενείς οίωτους ήρχισε δια τους έλληνικούς θιάσους. Το Αθηναϊκόν κοινόν παραμένει άπαθές προς τας θορυβώδεις προσκλήσεις των θεατρικών προγραμμάτων. Το Κρητικόν ζήτημα άποροφά πᾶσαν σκέψιν και συζήτησιν.

—Ο εν Αθήναις παρ επιδημίων χάριν των εν Κρήτη γνωστός δημοσιογράφος Στάνοπ άπεσταλμένος του «Κήρυκος της Νέας Υόρκης» όστις διημιλεί όλίγον και την ελληνικήν γλώσσαν έπεσκέφθη τον ύπουργόν των έξωτερικών κ. Άλ. Σκουζέ δις διαφόρους πληροφορίας παρά του κ. ύπουργού ζητών. Ο κ. Στάνοπ πλείστα τηλεγραφήματα διαβιβάζει καθ' έκαστην προς το παγκόσμιον φύλλον, άποστέλλων εν πάση λεπτομερείά ό,τι γίνεται γνωστόν εν Αθήναις περί των εν Κρήτη πραγμάτων.—Η Α. Μ. ο βασιλεύς κατελθών εκ Δικελίας χάριν των στρατιωτικών γυμνασίων άνεχώρησεν επανακάμπτων εις Δικελίαν όπου από ήμερών μετέβη και η Βασιλική οικογένεια.—Ο ύπουργός των έξωτερικών κ. Άλ. Σκουζές άνήλθε προχθές μετά μεσημβρίαν εις τὰ Ανάκτορα και συνειργάσθη μετά της Α. Μεγαλειότητος του Βασιλέως περί την μίαν ώραν. Και ο ύπουργός των Στρατιωτικών άνήλθεν εις τὰ Ανάκτορα και συνειργάσθη μετά του Βασιλέως επί ώραν πολλήν. Η Α. Μ. έξέφρασε την πλήρη ευάρεσκίαν Αυτού επί τη επιτυχία των χθεσινών στρατιωτικών γυμνασίων άπερ η Α. Μ. άπ' άρχής μέχρι τέλους παρηκολούθησε μετά της Α. Υ. του Διαδόχου.—Ο εν Αθήναις πρεσβευτής της Γερμανίας φόν Πλέσεν έπεσκέφθη χθές την 7 μ. μ. ώραν εν τω ύπουργείω των Οικονομικών τον πρωθυπουργόν κ. Θ. Π. Δηλιγιάννην.—Διά Β. διατάγματος χθές δημοσιευθέντος προς πληρωμήν των έξόδων του μηνός Ιουνίου έτέθη εις την διάθεσιν των ύπουργών πίστωσης εκ όρ. 7,535,806.82.—Ηγγέλθη χθές τηλεγραφικώς εις το ύπουργείον των Ναυτικών ότι κατέπλευσεν εις

τον λιμένα Δαβαλέτ το θωρηκτόν «Σπέτσαι» το όποϊον θέλει εισέλθει εις την δεξαμενήν προς καθαρισμόν.—Έκομίσθη εκ Παρισίων η άναμενόμενη ποσότης των άναμνηστικών γραμματοσήμων, τὰ όποια θέλουσι διανεμηθί εις τὰ διάφορα ταμεία και ύποταμεία του Κράτους προς κυκλοφορίαν.—Κατά τους άρτι τελεσθέντας εν Πάτραις Παναχαϊκούς άγώνας ο δισκοβόλος κ. Σωτήριος Βερσής του εν Αθήναις Πανελληνίου γυμναστικού συλλόγου έβαλε τον δίσκον εις άπόστασιν μέτρων 29.50 ύπερβαλόν το ρεκόρ του Γκάρετ κατά τους Όλυμπιακούς άγώνας κατά 35 έκαστοτά. Έβαλε δε άπαξ εν Πάτραις τον δίσκον και εις άπόστασιν μ. 31.05 άλλαα τουτό δεν κατελογίσθη ένεκα παραπατήματος.

—Ο στρατός έξετέλεσε προχθές Τετάρτην γυμνάσια τὰ όποια έστειψεν επιτυχία. Εις τας άσκήσεις ταύτας παρήν και η Α. Μ. ο Βασιλεύς φέρων στολήν στρατηγού και συνοδούμενος υπό του ύπασιςτου Αυτού κ. Παπαδιμαντοπούλου, άφικόμενος δε εις τον τόπον της μάχης την 5 ώραν της πρωίας. Επίσης παρέστη και η Α. Υ. ο Διαδόχος και η Α. Υ. ο πρίγκηψ Νικόλαος. Την Α. Μ. τον Βασιλέα ύπεδέχθη ο ύπουργός των Στρατιωτικών κ. Σμόλνενιτς πάντες δε έφιπποι προύχώρησαν μέχρι της ώρισμένης θέσεως όπου η Α. Μ. ο Βασιλεύς άφίππευσε και πεζή παρηκολούθησε τὰ γυμνάσια μετά της συνοδείας Αυτού.

Το σώμα το όποϊον παρέστησε τον έχθρον είχε καταλάβη θέσιν επί του όροπεδίου Γουδής, είχε δε άναχωρήσει την 4 πρωινήν ώραν εκ της θέσεως Παγκράτι προς συνάντησιν του έχθρου. Την άμυναν παρίστα εν τάγμα του μηχανικού, ο λόχος των πυροσβεστών και μία όρειβατική πυροβολαρχία, είχε δε την διοίκησιν ο συνταγματάρχης του μηχανικού κ. Μ. Βότσαρης. Η άμυνα είχεν εγκαταστή από την έσπέραν της προχθές. Η τε επίθεσις και άμυνα έγέγενετο μετ' άκριβείας και κατά τὰ κεκανονισμένα, έληξαν δε αι άσκήσεις την 7 και 10' άκριβώς κατά το πρόγραμμα. Αμυράν έντύπωσιν παρήγαγον και αι του πυροβολικού κινήσεις έκτελεσθεισαι μετ' άμέμπτου άκριβείας. Έν γένει δε τὰ χθεσινά γυμνάσια, όμοια των όποιων από δεκαετίας δεν είχαν έκτελεσθί, επέτυχον υπό πᾶσαν έποψιν, ως δε μανθάνομεν, προσεχώς θέλουσιν επαναληφθί.

—Έν Πιτεστίω της Ρωμουνίας άπεβίωσεν εις ήλικίαν 85 έτών ο εκ Τσεπελόβου του Ζαγορίου Δημήτριος Καραμήτρος, άνήρ αρχαϊκός. έντιμος και άκραίφνης πατριώτης πρώτος πάντοτε δούς το όβολόν του ύπερ των άναγκών της πατρίδος.

—Τήν Κυριακήν της Πεντηκοστής έτελέσθησαν εν Ζουπανίω οι γάμοι της Χαϊδούλας Ψαλτιδής άδελφής του εν Ρουχτσουκίω φίλου κ. Π. Ψαλτιδή μετά του κ. Άπορόλου Ε. Γάρου. Εύχόμεθα αυτοίς βίον ευδαίμονα και ευτεχνίαν.

—Ο κ. Νικολ. Μπορνόζης έτέλεσεν εν Ιωαννίνους τους άρραβώνας αυτού μετά της περικαλλούς και δια πολλών προτερημάτων κεκοσμημένης δεσποινίδος Όλγας Τσουρίδου, της γνωστής Ζαγορίσας οικογενείας και εν Ιωαννίνους άποκατασταθείσης. Συγχαίρομενοι αυτόν άπερχόμενον σήμερον εις Βώλον, επί τη τοιαύτη, άποκαταστάσει, δι' ης καταδηλούται και η προς την πατρίδα αγάπη. Εύχόμεθα ταχείαν την στέψιν και τον μέλλοντα βίον ευδαίμονα.

—Ο εξ Ιωαννίνων έχριτος Ισραηλίτης Άβραμ Γχανής ήσπασθη το παρελθόν Σαββάτον την μωαβιθικήν θρησκείαν γεγόμενος μετά επιστημότητος δεκτός.

—Άφίκετο εκ Μονοδενδρίου ο κ. Π. Πανταζή μεταβαίνων εις Εάθην.

—Εύχαριστώ από καρδίας τα άξιότιμα μέλη της Φιλεκ. Άδελφ. Βουρπιάνης του τμήματος Μαυρίου, άτινα μετά τοιούτου ένθουσιασμού, και τοιαύτης αγάπης περιέβαλον την ύποψηφιστήν του κατά την ένέργειαν των άρχαιρεσιών της Άδελφότητος του 14 έτους. άναδείξαντές με δεύτερον κατά σειράν επιτυχίας σύμβουλον, μεθ' όλον τον άμειλίκτον πόλεμον όστις κηρυχθείς εναντίον μου παρά των αυτοκαλουμένων μεγάλων και ισχυρών. Διαβεβαιώ αύτους ως και πάντα τὰ έκτασταχών μέλη της Άδελφότητος ότι και κατά το έτος τουτό δεν θέλω παύσει εργαζόμενος ύπερ της προόδου και της ευημερίας της άδελφότητος, ήτις ύπῆρξεν δι' εμε πάντοτε το προσφιλέστερον όνειρον, και η γλυκυτέρα επασχόλησις.

Α. Κ. Δούρδαρης

ΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΡΩΣΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ.

Εις τὰ εν τη «Αναπλάσει» γραφέντα υπό τε του πρωτάνεως του Πανεπιστημίου κ. Α. Δ. Κυριακού και υπό του άρχισυντάκτου αυτής κ. Ι. Σκαλτσούνη, ότι η εν τῷ «Ιερῷ Συνδέσμῳ» δημοσιευθεΐσα πραγματεΐα περί παλαιοκαθολικισμού «ένεποίησεν οικτρὰν έντύπωσιν εν Πετροπόλει», ότι η ρωσική εκκλησία και οι θεολόγοι αυτής δυσηρεστήθησαν δια την εν τῷ «Ιερῷ Συνδέσμῳ» δημοσιευθεΐσαν έρμηνείαν της δευτέρας θέσεως του συνεδρίου της Λυκέρνης, ότι όφείλει η ελληνική εκκλησία να τείνη τὰς χείρας προς τους παλαιοκαθολικούς, όπως έξεμενίση αυτούς τε και την ρωσικήν εκκλησίαν δια τὰ εν τῷ «Ιερῷ Συνδέσμῳ» περί αυτών γραφέντα, ότι και η ήμετέρα εκκλησία πρέπει και ως προς το ζήτημα τουτο να τεθί «εις πλήρη άρμονίαν μετά των λοιπών όρθοδόξων εκκλησιών» και να μη διατελῇ εις διάστασιν «προς την όμόφωνον γνώμην των θεολόγων της όρθοδόξης» εις πάντα ταύτα και τα τοιαύτα, άτινα μετ' αυθεντικού τόνου έγράφησαν εν τη «Αναπλάσει» (άρ. 3 και 6 ε. ε.), έδόθη ήδη η προσήκουσα άπάντησις υπό τε των ρώσων θεολόγων Σμυρνόφ, Βουλγάκωφ, Μάλτζεβ (Ιερων. Συνδεσμοι άριθ. 71, 72, 73) και υπό του επισήμου όργάνου της Ιερᾶς Συνόδου της Εκκλησίας της Ρωσίας «Εκκλησιαστικά Ειδήσεις» εν τοις ύπ' άριθ. 14 και 16 τεύχεσι δι' άρθρων επιγραφομένων από Παλαιοκαθολικόν ζήτημα εν Αθήναις» και δημοσιευομένων εν μεταφράσει εκ του ρωσικού εν τῷ «Ιερῷ Συνδέσμῳ» (άρθ. 75 κ. έφ.). Νομίζομεν δε ότι ο άξιότιμος άρχισυντάκτης της Αναπλάσεως κ. Ι. Σκαλτσούνης, εάν εΐνε όντως πρόμαχος της όρθοδόξης, ως διασαλπίζει, δεν θέλει διστάσει να καταχωρίση εν τη Αναπλάσει την εν τῷ επισήμῳ όργάνῳ της Ιερᾶς Συνόδου της Ρωσικής Εκκλησίας δοθεΐσαν άπάντησιν εις τὰ περί παλαιοκαθολικῶν άρθρα έαυτού τε και του κ. Α. Δ. Κυριακού.

Έλπίζομεν ότι και ο πρύτανης του Πανεπιστημίου και ο άρχισυντάκτης της «Αναπλάσεως» μεθ' όσης ταχύτητος έσπευσαν να γράψωσιν εν τη «Αναπλάσει» όσα έγγραφον περί του ζητήματος των παλαιοκαθολικῶν, μετά τόσης βραδύτητος έπιστασίας και νηφαλιότητος να μελετήσωσι την εν τοις ειρημένους άρθροις του επισήμου όργάνου της Ιερᾶς συνόδου της ρωσικής εκκλησίας περί του ζητήματος τουτου σφην άπάντησιν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Γ. Χ. Φάρσαλλα. Άποστείλατε άπ' ευθείας εις ήμας έντός επιστολής. Ν. Γ. Δ. Ποζιάρεβατς. Ο κ. Ι. Ν. Π. άνεχώρησεν εις πατρίδα όπου και έστέλλωμεν την επιστολήν. Κύριε, Άπόστ. Δευν. εις Μύλους (Ναυπλίου). Έως σήμερον σας έγράψαμεν δέκα φορές να μάς στείλητε την συνδρομήν σας και ουδέ μίαν έλάβομεν άπάντησιν σας. Παρακαλούμεν φροντίσατε και μη άμελείτε διότι έχομεν και ήμεΐς επιτακτικάς ανάγκας. Δ. Κ. Γ. Κάϊρον επιστολή μετά συνδρομῶν έλήφθη και σας εύχαριστούμεν. Θ. Κ. Λάρισα. Έπιστολή μετά συνδρομῆς έλήφθη εύχαριστούμεν ως και τους λοιπούς συμπατριώτας τους συνυπογραφομένους. Η Φωνή ήμῶν δεν έβράχυνε. Ο προορισμός του φύλλου εΐνε άλλος και δεν εΐνε όρθον να αγωνισθί αγώνα τον όποϊον αγωνίζονται τὰ ήμερήσια Αθηναϊκά φύλλα. Φωνή πρέπει να πείσεται εις τας διαβιβάζσεις του επισήμου όργάνου του ύπουργείου άτι η κυβερνήσις εργαζεται ύπερ της ευθετήσεως του ζητήματος. Όταν δε πεισθί έντελώς πλέον ότι αι ένέργειαι αυτής έναυάγησαν, όπως φαίνεται ότι έναυάγησαν δια του έκδοθέντος ιραδε τότε θα ρήξη κραυγήν απελπισίας, διότι άλλοίμονον εάν η έλλ. κυβερνήσις άφίνει τας περιστάσεις να διαφεύγουν από τας χείρας της και αυτή να διαβεβαίω ότι οι επί την διοίκησιν των κοινών έχουσι τον ίδιον πατριωτισμόν και εργαζονται μετά του αυτού ενδιαφέροντος. Δεν γνωρίζομεν εις ποίον σημείον εύρίσκονται αι ένέργειαι και αι σκέψεις της κυβερνήσεως και δια τουτο όφείλομεν να ώμεν επιφυλακτικοί εις τας κρίσεις ήμῶν. Ουδ' άρμόζει εις ήμας άλλα έχοντας καθήκοντα να οικειοποιηθώμεν, ως προείπομεν, άρμοδιότητα των Αθηναϊκῶν εφημερίδων. Ο κύκλος ήμῶν δημοσιογραφικῶς πρέπει να εΐνε πάντοτε περί τη Ήπειρον και άφου δεν πρόκειται περί αυτής καλλίτερη η σιωπή.